

Isonkyrön herättäjäjuhlat

Lähetysseurat

lauantai 7.7.2012

Eija Nivala

Näin isossa joukossa tuntuu, että täytyy valita, kenelle puhuu. Tahtoisin puhua erityisesti sinulle, joka olet tavalla tai toisella tullut elämän ja kuoleman koskettamaksi. Näinä päivinä, viikkoina, tänä vuonna tai joskus kerran elämä on pysäyttänyt. Oikeastaan tahtoisin mieluummin istua viereen, kuunnella tai vain olla. En tiedä, millaisia ovat sinun mielenmaisemasasi tänään. Kun läheinen ihminen on lähtenyt odottamatta, kun vakava sairaus on tullut kutsumatta, kun työn loppuminen on horjuttanut uskoa hyvän ja oikean menestymiseen.

Miten syvältä voikaan satuttaa elämän eteen tuoma pysäytys, joka tulee silloin, kun sitä vähiten osaisi odottaa. Siitä ei kirjoiteta päivän lehdessä ja toisaalta jokaisen lööpin ja pienemmänkin silmiemme ohi kulkevan otsikon takana on kymmenien, ellei satojen ihmisten hätä ja elämäntuska. Ja jokainen heistäkin kantaa taakkaansa kuitenkin yksin ja henkilökohtaisesti.

Vain muutama viikko sitten istuin kappelissa. Yhdessä toisten saattajien kanssa ja kuitenkin ihan yksin. Olin juuri siunannut lankoni viimeiselle matkalleen. Olin piirtänyt hiekkaristin arkun päähän ja Kristukseen turvaten jättänyt hänet hyvän Jumalan käsiin odottamaan ylösnousemuksen päivää – niin kuin sanoin. En ollut tällaisessa tilanteessa ensimmäistä kertaa ja sittenkin. Tämä hetki oli taas ihan uusi, ainutkertainen ja omansa.

Elämän ja kuoleman raja on hiuksenhieno. Vielä eilen oli kylvetty peltoa siinä toivossa, että se kasvaa ja tuottaa satoa. Ja tänään, yhdessä silmänräpäyksessä kylväjää ei enää ole. Eihän kylväjä olekaan mitään, eikä kastelija vaan hän, joka antaa kasvun. Onko se silti kohtuullista?

Katselin kappelista avautuvaa näkymää kirkkomaalle. Joitakin ihmisiä liikkui siellä. Alkukesän kauneus ja linnunlaulu olivat vahvasti aistittavissa. Yksi vei kukkia rakkaansa haudalle istutettavaksi. Toinen muuten vain satutti tiensä viemään hautausmaan halki. Kukin kulki omat mietteet mielessään hitain askelin. Sisällä kappelissa surevat ihmiset pysähtyivät arkun äärelle, laskivat kukkansa. Yhdessä ja ehkä sittenkin niin yksin. Niin erilaisin ajatuksin ja kysymyksin jokainen.

”Herra, kuinka kauan? Oletko unohtanut minut iäksi? Kuinka kauan peität minulta kasvosi?” Viikon psalmi parahtaa julki sen tuskan, jota on niin vaikea sanoittaa. ”Katso minun puoleeni ja vastaa minulle, Herrani, Jumalani! Sytytä silmiini valo, älä anna minun nukkua kuolemaan.”

Kuolema tuntuu niin elämälle vieraalta. Moni yrittää elää niin kuin sitä ei olisikaan. Niin kai minäkin. Kuolemattomuuden ja kaikkivoipaisuuteni harhassa.

Tunnen toisenlaisenkin todellisuuden. Neljä vuotta eteläisessä Afrikassa, Angolassa opetti, miten lähellä toisiaan elämä ja kuolema lopulta ovat. Kotiimme kantautui tämän tästä läheiseltä Shangalalan klinikalta viesti syntymästä ja uudesta elämästä. Lähes yhtä usein itkevien naisten huuto kertoi kuolemasta.

Kuolinviesti on siellä syntymää suurempi uutinen. Se tavoittaa hämmästyttävän nopeasti kaukaisinkin kylän ja sukulaisten ilman puhelinta tai postilaitosta. Kuoleman tullessa kaikki muu

saa odottaa. Kokoonnutaan yhteen, pysähdytään ja kuitenkin, silloin toimitaan nopeasti. Pitkän ja hankalankin matkan päästä tullaan. Miten koskettavaa olikaan lukea ministeri Nangolo Mbumban hautajaismatkasta tänne Isoonkyröön vuonna 2001. Yhdessä piispa Dumenin kanssa he tulivat pitkäaikaisen Namibian-lähetin Kirsti Pakkalan hautajaisiin. Äidistä hän puhuu, kun hän puhuu Kirsti Pakkalasta.

Muistan, kuinka usein päivä alkoi siitä, kun joku koputti oveen. Ovella saattoi olla isä, joka tarvitsi lautoja yöllä kuolleen lapsensa arkkuun, tai perheenjäsenensä menettänyt, joka pyysi lainaa hautajaisjärjestelyjä varten. Lukuisia kertoja odotin turhaan oppilaita tunnille. Asiat oli laitettu tärkeysjärjestykseen. Kaikki olivat menneet surutaloon. Menin minäkin, kun ymmärsin. Ei siellä paljon puhuttu, mutta oltiin. Yhdessä veisattu virsi ja rukous hoitivat kaikkia. Surevia ei jätetty yksin.

Näissä hetkissä opin omasta kuolevaisuudestani. Opin jotain elämän rajallisuudesta ja hauraudesta. Kivusta ja pelostakin opin. Toisaalta koin vahvasti yhteyttä ja välittämistä kuolevaisten ihmisten kesken. Ja ymmärsin, että kaikki täällä niin elämässä kuin kuolemassa tapahtuu Jumalan kasvojen edessä.

Kaukana kotoa oppii myös kaipaamaan ja ikävöimään, vaikkei tuolle kaipuulle ole aina tarkkaa osoitetta. Perimmältään se on saman tuskan jakamista psalminkirjoittajan kanssa: ”Katso minun puoleeni. Herra Jumalani. Sytytä silmiini valo.” Kaipaamme tulla nähdyiksi, että voisimme itse nähdä eteenpäin. Kun surun murtaman kasvot kääntyvät alas, on vaikea uskoa, että ylhäällä nähdään.

Olemme näillä juhlilla arasti luottaen kääntäneet katseemme ja veisanneet: ”Silmiisi helliin, Jeesus. Ikävöivän katseen luon, silmiisi helliin, Jeesus.” Surun, pettymyksen, syyllisyyden ja koko sen taakan kanssa, jota kannamme, saamme jäädä Jeesuksen rakastavan katseen alle. Kun joku katsoo riittävän kauan ja riittävän läheltä hellin silmin, voin jatkaa psalmia: ”Minä luotan sinun armoosi, saan iloita sinun avustasi. Minä laulan kiitosta Herralle, hän pitää minusta huolen.”